

Вікторія ГАЙДУК

здобувачка вищої освіти ОС «бакалавр»,
спеціальність «Фінанси, банківська справа і страхування»,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник:

Ірина МУШЕНИК

канд. екон. наук, доцент кафедри математики,
інформатики та академічного письма,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ЕКОНОМІКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ФОРМУВАННЯ СЕКТОРУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

В розвитку національної економіки важливу роль відіграють сім видів капіталу: людський капітал, інтелектуальний капітал, інформаційний капітал, природний капітал, інфраструктурний капітал, соціальний капітал та фінансовий капітал приватного сектору (бізнес-капітал). Всі вони доповнюють один одного. Адже інвестиції бізнесу без людського капіталу та інфраструктурного капіталу не можуть приносити прибутки. А фінансові ринки не можуть працювати без відповідного соціального капіталу і т.д. Водночас без збереження природного капіталу та його похідних (безпечного клімату, родючої землі, води та іншого) всі інші види капіталу можуть бути втраченими. Для того щоб вижити, економіка мусить бути життєзберігаючою і базуватись на низьковуглецевій енергетиці. Зрештою, уряд повинен постійно інвестувати в людський капітал та нові різновиди інтелектуального та інформаційного капіталу, щоб вирішувати ті щоденні проблеми, які виникають зі змінами клімату, а також в економіці суспільного сектору тощо. Якщо цього не робити, то виникне вакуум в секторі суспільних благ.

Це, в свою чергу, викличе дедалі більшу комерціалізацію освіти, науки, культури, охорони довкілля тощо, що сприятиме переходу суспільних благ у розряд благ індивідуального споживання, а це, в кінцевому рахунку, призведе до зменшення обсягу людського та природного капіталу на планеті та зниження інтелектуального капіталу та духовності загалом [1].

Україна має достатньо потужний інтелектуальний потенціал для розвитку інноваційної економіки. Водночас вона заявила про свій вибір моделі сталого розвитку, оскільки сформована Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020». Як можна поєднати ці дві перспективні моделі розвитку національної економіки?

Сьогодні ІТ-сектор є найрозвинутішим та найбільшим за обсягом сегментом інноваційної економіки України, що стабільно демонструє позитивну динаміку та перспективи зростання. За оцінками Світового Банку, міжнародних консалтингових компаній та вітчизняної ІТ-спільноти, протягом останніх 4-5 років щорічне зростання галузі в середньому складає не менше 25%, причому одностайно прогнозується збереження таких показників як мінімум у короткостроковій перспективі.

ІТ-сектор є однією з найбільш успішних галузей інноваційної економіки, з високою доданою вартістю. Частка ІТ-сектору у ВВП України в 2016 році перевищила 3%. Галузь вийшла на третє місце за обсягом експорту послуг. Середня заробітна плата в галузі перевищує середню заробітну плату по Україні в 3-4 рази [2].

Завдяки цьому ІТ-сектор як рушій інноваційної економіки поступово збільшує свій потенціал. Це збільшення відбувається за рахунок нарощування інтелектуального, інформаційного та фінансового капіталів. Даний потенціал дозволить стати ІТ-галузі

«ангелом впливу» в економіці та суспільстві. Уже зараз цей вплив проявляється у: створенні ІТ-кластерів в провідних містах; формуванні платоспроможного середнього класу; підтримці та розвитку освітніх інформаційних процесів; поширенні інформаційних технологій в дотичних галузях. Представники інформаційної економіки також зацікавлені у абсолютно новій державній політиці та економіці. Як відомо, найбільші ІТ компанії в США виступають за зменшення енерго- та природомісткості виробництва, підтримуючи розвиток сталої енергетики та запровадження замкненого безвідходного циклу виробництва.

Дві перспективні моделі розвитку національної економіки – сталого розвитку та інформаційної економіки – можуть доповнювати одна одну, шляхом накопичення найважливіших форм капіталу та його подальшого використання відповідно до принципів сталого розвитку.

Перелік використаних джерел інформації:

1. Гринів Л.С. Фізична економія: нові моделі сталого розвитку: монографія. Львів: Ліга-прес, 2016. 424 с.
2. Державна служба статистики. <https://ukrstat.gov.ua/>.